

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

Legatorum pietas insign.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

cauū excurrunt; vbi mox Paulus grauitet ægrotauit, iamque animam astutus Patronæ optimæ Deiparae Virginis exitum commendabat cuius præ oculis habebat iconem. At hic imminentि clarissimi comitis iactura vehementer afflictus Michaël, faculas cereas coram imagine Virginis accendit, procumbit in genua, orat duarum horarum spatio, & lachrimis pluribus quam verbis, vitam illi precatur; intet quæ post Legatum pietatis sign.

ea retulit moribundus sibi magna in luce cœli Reginam adstitisse, cum Angelorum etiam famulatu, & vocem auditam iubentis æquo animo esse, nec enim morbum hunc fore lethalem. Viso abscedente putauit Paulus Michaëlem qui aderat, eius fuisse participem, & incipiens cum illo veluti concio de maiestate Virginis agere, & pulcherrima specie obsequientum & Angelorum, mitatur se non intelligi, nec potest ipse sat intelligere visam sibi Reginam Deiparam, nondum ad sacram Eucharistiam admisso, Michaëli admisso, & præsenti non visam. Ceterum eius spectaculi copiam esse sibi vita quam eo receperat pretiosissimam; quod ne forte visum existimatetur imaginosi ægrotantis, postea Medicus sanum reperit, & valentem. Lætus singulari parentis optimæ in Paulum beneficentia Michaël, simul doluit vehementer se quoque pariter beato aspectu non esse dignatam, statuitque illum quocumque tandem labore prometeri. Ducere igitur ieiunando & orando dies noctes humi iacere, & in iis durare, quoad sensit sibi nescio quid interius suggeri, & sonare, monito simili quo Apostolum Thomam Christus cortexerat. Beati qui non viderunt & crediderunt; præter quod nihil ausus ulterius petere, etiam cupere desit.

Audita Macaenses Doctoris Pauli postulatione, tametsi Batauos Flandri Iaponiae portu parare contra se classem validam accepissent, magno tamen plurium consensu tormenta bellica quatuor Sinatum Regi dono mittunt cum libratoribus totidem, qui sunt nihilominus ingressu prohibiti à Quanceensibus Mandarinis Prouincia Cantonen sis. Dici non potest donum, quanti Rex fecerit, quantaque voluntate Michaëlem & Paulum qui peruehendum curauerant Mandarinos crearit, & in hoc omni negotio legatos, quam prætereà nobili, & fidei fama dedoëti sint Sinae, malè sibi timere à Macaensibus tanquam ab hostibus, quorum toto regno ab austro ad Septentrionem munus spectauerant; velut pignus maioris, & pronioris auxilij, cum bellum expectatione minus premerentur. Secutus est hanc famam Praefecti Lobi Sarmienti ex Iaponia reditus, vulgatimque eodem authore, nihil esse à Batauis, quod nihil possent, timendum, quamobrem statim Senatus consulto, Lusitani centum splendide armati, pari numero servi, & alij milites, Sinatum Regi auxiliatores decernuntur. Dueundos suscipit Laurentius de Cis Vellius, bellum à puero, paterna institutione eximiè doctus, & armorum laude inter Lusitanos clarissimus, quem nec laudis illius, nec lucri amor, ad anicipitem illam, Prouinciam incidunt, sed præclarus ardor fidei Christianæ, cui promouendæ

G g. 2.

secum erat ductus, quoscumque de nostris impetrasset, ipsorum
natum annuente ac postulante Rege. Quod prodigium nouitatis Leo-
nis Doctoris sapientia debebatur; nam belli negotiis aduersus Tat-
taros Praefectus, persuaserat Regi, in eo rerum, & necessitatibus di-
crimine, Lusitanorum auxilia omnino acciri oportere, & Marchi
Riceij socios. Supplicem Regi pro hac re libellum armorum Senatus
probauerat; Rexque ad hoc diploma miserat Macaum, quod sublo-
cute sunt ab Rege Legati, Paulus & Michaël Mandarini, legationis
huius inopinae, nec prius vñquam audita nouitare, splendore solenni,
proprijs sibi cultus, & magnificentia comitatus, perstricti Ciues præ-
fici nobiles Lusitani, curiosè mirati, spectare, assestari, omni bo-
noris officio prosequi; sed illud præ omnibus cum intimo grati animi
affectu suspicere atque attendere; Sinarum Regem ad legationem hanc
animum induisse, Legatorum vtrumque esse Christianum, vtrumque
tam cultæ & religiosæ pietatis, ut primum illius specimen ubi-
tim omnibus præ gaudio cieret lachrimas, & eorum laudes qui al
Christum perductos ad eam sanctimoniam formarent. Utbem etiā
ingressi Legati, rectè in templum cum venissent, vix intra limen
pedem intulerant, & factum altare toto humi corpore prostrati
rarunt, iteratimque septies eandem adorationem, priusquam se
tam altaris crepidine ad precationem componerent; qua peracta re-
gressum ex templo, ritu codem & numero versus sacrum altare pro-
fecti distinxere; illustri sanè Lusitanis, reverentiae documento, locis
diuinis exhibendæ; hanc certè Legati edebant aded sinceram, ut in
tota oris, & habitus conformatio, religiosæ mentis pietas lego-
rur, quam ita feliciter imitati sunt Lusitani ut illo vtrorūmque per-
moti spectaculo ethnicorum nonnulli Christianis adscribi voluerint.
Datur Legatis duobus Senatus; homines decem petunt librando
exercitos machinis, illorum quatuor vicem pleniū obituros, qui
regni aditu prohibuerant Cantōnenses. Iis Regem uti velle ad cat-
nas æneas triginta dirigendas ex nauis anglicanæ haud pridem na-
fragio subductas, ex quo non temerè conicere liceat machinamenta
Sinarum bellica, opus esse aut valde imbecillum, aut eos librando pe-
titia carere. Etsi poterant Regi sufficere tormenta noti, & confusi
v̄sus, cum arcu Tartari eminus; acinacē cominū aut lancea pug-
nent, & equis paulo melioribus quam Sinæ; sed qui explosionem
machinarum non ferant, eoque tonitru consternati, si desit fugi-
campus sessores excutiant, disiciant ordines, omnia misceant.

Restitutis in Regis gratiam Patribus, solenni quin etiam legatio-
ne, in aulam vocatis, gratulabantur omnes Christiani, gestiebant
præceptis animo, mutationis tam inopinatae beatissimis eventibus, cum in
procinctu summa faustitatis, turbo repentinus omnia dissipauit. Ag-
bat tyrannus Scia Hancei in patria priuatus; quod imperio nequibat,
instabat precibus, ut exterminaret Prorex toto regno Patres; & ini-

Malignus
politicus
Scia Lufu
auxilia di-
sturbat.